

Versnellingsplan voor de verwijdering van asbestdaken

De OddV neemt samen met de partnergemeenten het initiatief voor een 'Routekaart versnelling saneren asbestdaken'. Dit is afgesproken in het door uw colleges vastgestelde Uitvoeringsprogramma van de OddV voor 2018. Inmiddels hebben de vijf OddV-gemeenten en de OddV een werkgroep gevormd. Deze werkgroep - Asbestdakenteam De Vallei - zal de routekaart opstellen. Met dit memo informeren wij u over achtergronden, plannen en werkzaamheden van dit onderwerp.

De problematiek

Het gebruik van asbest als dakbedekking is sinds 1994 verboden. Met ingang van 1 januari 2024 moeten alle bestaande asbestdaken gesaneerd zijn. De jongste asbestdaken zijn dan namelijk dertig jaar oud en technisch en economisch afgeschreven. Na zoveel jaren neemt de kans toe dat de kankerverwekkende asbestvezels vrijkomen door verwerking of erosie. De verplichte sanering geldt overigens alleen voor daken met asbest dat in contact komt met de buitenlucht. Daken met asbest dat daarmee niet in contact komt hoeven volgens het aangekondigde landelijke verbod niet gesaneerd te worden. Vanaf 1 januari 2024 zijn de gemeenten verplicht het verbod op asbestdaken te handhaven. De OddV is met deze taak belast.

Omvang in het werkgebied van de OddV

Adviesbureau Tauw heeft in de provincie de asbestdaken geïnventariseerd. In een rapport van september 2016 schatten zij het totale oppervlak voor het OddV-werkgebied op 232,5 ha (2,3 miljoen m²). Ook de provincie Gelderland inventariseert momenteel de asbestdaken. Op 10 april volgt een presentatie van de resultaten. Daarmee kunnen wij een betrouwbaardere schatting geven van het aantal m² asbestdaken in ons werkgebied.

Asbestdaken zijn te vinden zowel binnen de bebouwde kom als in het buitengebied. Binnen de bebouwde kom vormen woningbouwcorporaties een belangrijke groep eigenaren. Zij zullen door hun onderhoudsplanning de asbestsanering tijdig voltooien. Corporaties bieden particuliere dakbezitters overigens vaak de mogelijkheid om vrijwillig 'mee te liften' met hun aanpak.

Ook op bedrijventerreinen komen asbestdaken voor. De provinciale inventarisatie zal inzicht geven in de omvang. De sanering van asbestdaken op gemeentelijk vastgoed is al opgenomen in de onderhoudsplanning. Het grootste oppervlak aan asbestdaken bevindt zich in het buitengebied, op (voormalige) agrarische bebouwing of niet-agrarische bedrijven. Momenteel wordt jaarlijks slechts 4 tot 6 procent van de daken gesaneerd. Dit is bij lange na niet snel genoeg om de doelstelling voor 1 januari 2024 te halen.

Versnellen

Zowel het rijk als de provincie Gelderland heeft inmiddels activiteiten ontplooid om de sanering van asbestdaken te versnellen. Op rijksniveau is dat via het **Actieprogramma Programmatische Aanpak Asbestdaken** en op provinciaal niveau

aan
**Colleges van B&W in
het werkgebied OddV**

van
Asbestdakenteam De Vallei

datum
21 maart 2018

in afschrift aan
Opdrachtgeversoverleg

met **Versnellingsplan voor de verwijdering van asbestdaken in Gelderland.**

Beide richten zich op het faciliteren van gemeenten en direct-betrokkenen bij het opzetten en uitvoeren van versnellingsplannen. De provincie Gelderland stelt een budget van vier miljoen euro beschikbaar voor vernieuwende en experimentele initiatieven en producten.

De noodzaak - volksgezondheid

Van oude asbestdaken komt per jaar een tot drie kilo asbeststof vrij (een gram per m²). Dit asbeststof vormt een acuut en groeiend gevaar voor de volksgezondheid. Bovendien wordt bij daken zonder dakgoot de bovenste grondlaag verontreinigd door afspoelende asbestdeeltjes. Bij droog weer gaat dit stuiven, waardoor nog meer asbest in de lucht komt. Ook dit probleem neemt toe.

Al met al vormen asbestdaken een groeiende bedreiging voor de volksgezondheid. Door de lange incubatietijd - tot dertig jaar na het inademen van asbestdeeltjes kan longkanker ontstaan - ervaren veel bezitters van asbestdaken de urgentie echter niet.

De noodzaak - financieel

Zonder versnelling zal het saneren zeker duren tot 2044. Na 2024 zijn de gemeenten verplicht te handhaven. Dit zal vele miljoenen kosten.

Een voorbeeld: in de Achterhoek ligt naar schatting vier miljoen m² asbestdaken. Zonder versnelling zullen de handhavingskosten in die regio oplopen tot achttien miljoen euro, gebaseerd op vierduizend euro per geval. Daarnaast willen diverse verzekeringsmaatschappijen vanaf 2020 asbestdaken niet meer verzekeren tegen brand en/of stormschade.

De verantwoordelijkheden

De sanering van asbestdaken is een verantwoordelijkheid van de eigenaren. Veel eigenaren zijn echter onvoldoende doordrongen van de urgentie van het probleem. In de praktijk hikken velen aan tegen de hoge kosten. Om een idee te geven: sanering kost 10 euro per m² en een nieuw dak 20 euro per m². Een bedrijf met 1000 m² asbestdak staat dus voor een uitgave van 30.000 euro. Ook beseffen eigenaren niet dat 1 januari 2024 een harde datum is. Mogelijk hopen of verwachten zij dat de kosten zullen dalen of de regelingen aantrekkelijker zullen worden. Dat is echter niet waarschijnlijk.

Als gezegd: vanaf 1 januari 2024 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de handhaving van het verbod. Daarnaast zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de volksgezondheid. De OddV is als uitvoeringsinstantie belast met de handhaving en met de vergunningverlening voor sloop of vervanging. Ook is de OddV belast met het toezicht op asbestsanering.

Trends - kosten zullen toenemen

Naar verwachting stijgen de kosten voor het saneren de komende jaren. Momenteel stelt het rijk nog een subsidie beschikbaar van 4,50 euro per m² gesaneerd dak. Het subsidieplafond voor 2018 is 11 miljoen euro; in 2017 was dit nog 26 miljoen. De subsidiepot voor 2018 zal waarschijnlijk halverwege het jaar leeg zijn. Een nieuwe subsidie is zeer onzeker. De provinciale lobby richt zich wel op een nieuwe subsidieronde, maar die zal naar verwachting niet hoger uitvallen dan de nu bestaande.

Gecertificeerde asbestsaneringsbedrijven kunnen de vraag nauwelijks aan. Bovendien moeten deze bedrijven in een aantrekkelijke arbeidsmarkt extra investeren in hun personeel. Deze beide ontwikkelingen leiden tot stijgende prijzen.

Regionale samenwerking

De vijf OddV-gemeenten en de OddV hebben zich verenigd in een werkgroep: Asbestdakenteam De Vallei. Deze werkgroep heeft als taak een routekaart op te stellen voor de versnelling in de vijf OddV-gemeenten. Meer specifiek is de taak als volgt.

- We brengen de nul-situatie in beeld. Daarbij splitsen we het aantal m² asbestdaken zo ver mogelijk uit per groep en gaan we uit van het huidige saneringstempo, dus nog zonder versnellingsaanpak.
- We inventariseren goede voorbeelden van versnelling elders in het land. We zien zulke goede voorbeelden al in de Achterhoekse Asbesttrein of de Asbestschakel in Overijssel.
- We geven een overzicht van de beschikbare beleidsinstrumenten. Instrumenten die nu al beschikbaar zijn, zijn bijvoorbeeld het regionale functiewisselingsbeleid, de provinciale menukaart en stimuleringsmaatregelen voor duurzame energie. We zullen de instrumenten uitsplitsen naar de verschillende groepen eigenaren: particulieren, agrarische bedrijven met en zonder of met beperkt toekomstperspectief, stoppende en gestopte agrarische bedrijven, niet-agrarische bedrijven, corporaties en gemeenten.
- We brengen de partners, stakeholders en doelgroepen in kaart. Waar mogelijk starten we samenwerkingsverbanden.
- We ontwikkelen een (communicatie)campagne gericht op bewustwording en op het ontzorgen en faciliteren van de dakeigenaren.
- De colleges van B&W adviseren we over het inzetten van versnellingsinitiatieven in de vijf OddV-gemeenten en de daaraan verbonden kosten.
- De bestuurlijk geaccordeerde versnellingsinitiatieven voeren we uit.

Tijdschema

1. Vóór de zomer rapporteert de werkgroep aan de vijf colleges over de omvang en de aard van de problematiek in de OddV-gemeenten. Het tijdstip van de rapportage hangt af van de provinciale inventarisatie.
2. Vervolgens doet de werkgroep een voorstel over opzet en aanpak van de versnellingsopgave in de vijf OddV-gemeenten.
3. Uiterlijk najaar 2018 start de werkgroep met de uitvoering van de versnellingsaanpak. Waar mogelijk zullen we eerder starten met elementen uit de versnellingsaanpak.

